

Szkolny program
wychowawczo-profilaktyczny
szkoły podstawowej „Harmonia”
na rok szkolny 2025/2026

Spis treści

Podstawa prawna	1
Wstęp	2
Istota programu	2
Źródła diagnozy i potrzeby społeczności.....	3
Adresaci programu.....	3
Rola programu w pracy szkoły.....	3
Misja szkoły.....	3
Podstawowe założenia misji szkoły	4
Wychowanie w duchu wartości	4
Misja szkoły w kontekście współczesnych wyzwań	4
Cele ogólne.....	5
1. Rozwój intelektualny i poznawczy.....	5
2. Rozwój emocjonalny i psychiczny	5
3. Rozwój społeczny i obywatelski	5
4. Rozwój fizyczny i prozdrowotny	6
5. Rozwój aksjologiczny i moralny	6
6. Rozwój cyfrowy i technologiczny	6
7. Rozwój zawodowy i poznawczy	6
Struktura oddziaływań wychowawczych	7
Dyrektor szkoły	7
Rada Pedagogiczna.....	7
Nauczyciele.....	8
Wychowawcy klasy	8
Pedagog i psycholog szkolny.....	8
Pracownicy niepedagogiczni	9
Szczegółowe cele wychowawcze do realizacji w roku szkolnym 2025/2026	9
Obszar rozwoju intelektualnego.....	9
Obszar rozwoju społecznego	9
Obszar rozwoju fizycznego.....	10
Obszar rozwoju emocjonalnego.....	10
Harmonogram działań	11
Uwagi końcowe do harmonogramu	12
Zasady ewaluacji programu wychowawczo-profilaktycznego	13
1. Cele ewaluacji	13
2. Zakres ewaluacji	13
3. Kryteria ewaluacji.....	13
4. Metody i narzędzia ewaluacji	13
5. Odpowiedzialni za ewaluację.....	14
6. Terminy i cykliczność	14
7. Wykorzystanie wyników ewaluacji.....	14

Podstawa prawna

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny Szkoły Podstawowej „Harmonia” w roku szkolnym 2025/2026 został opracowany na podstawie obowiązujących aktów prawnych, dokumentów rządowych oraz wytycznych organów nadzoru pedagogicznego. Uwzględnia również wyniki diagnozy potrzeb wychowawczo-profilaktycznych społeczności szkolnej, w tym wnioski z ankiet skierowanych do rodziców uczniów.

Program opiera się na następujących dokumentach prawa międzynarodowego, krajowego oraz rozporządzeniach wykonawczych:

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. z 1997 r. nr 78, poz. 483 ze zm.) – szczególnie art. 48 i 70, określające prawo rodziców do wychowania dzieci zgodnie z własnymi przekonaniami oraz prawo każdego obywatela do nauki.
2. Konwencja o Prawach Dziecka przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z dnia 20 listopada 1989 r. (Dz.U. z 1991 r. nr 120, poz. 526) – dokument międzynarodowy gwarantujący prawa dziecka, w tym prawo do wychowania w atmosferze wolności, godności, tolerancji i solidarności.
3. Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (tekst jednolity: Dz.U. z 2024 r. poz. 750 i 854) – określająca cele i zadania systemu oświaty, w tym obowiązek opracowania i realizacji programów wychowawczo-profilaktycznych przez szkoły. W szczególności:
 - a. art. 1 ust. 3, który definiuje wychowanie jako wspieranie dziecka w rozwoju ku pełnej dojrzałości;
 - b. art. 26, nakładający obowiązek realizacji programu wychowawczo-profilaktycznego;
 - c. art. 84, wskazujący kompetencje rady rodziców i rady pedagogicznej w uchwalaniu programu.
4. Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (tekst jedn.: Dz.U. z 2024 r. poz. 986) – regulująca prawa i obowiązki nauczycieli, w tym obowiązek realizacji zadań dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych w ramach działalności szkoły.
5. Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn.: Dz.U. z 2020 r. poz. 1327 ze zm.) – obejmująca regulacje dotyczące organizacji systemu oświaty oraz wspierania uczniów w zakresie działań wychowawczych i profilaktycznych.
6. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn.: Dz.U. z 2016 r. poz. 487 ze zm.) – wskazująca zadania szkoły w zakresie kształtowania postaw trzeźwości oraz przeciwdziałania uzależnieniom.
7. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jedn.: Dz.U. z 2019 r. poz. 852 ze zm.) – nakładająca obowiązek podejmowania przez szkołę działań edukacyjnych i profilaktycznych zapobiegających używaniu substancji psychoaktywnych przez dzieci i młodzież.
8. Ustawa z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (tekst jedn.: Dz.U. z 2018 r. poz. 1446 ze zm.) – stanowiąca podstawę prawną działań edukacyjnych i wychowawczych dotyczących profilaktyki antynikotynowej.
9. Ustawa z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (tekst jedn.: Dz.U. z 2024 r., poz. 560) – wprowadzająca obowiązek opracowania i wdrożenia przez szkołę Standardów Ochrony Małoletnich.
10. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. z 2020 r. poz. 1449).
11. Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego – wyznaczające cele kształcenia i zadania wychowawcze szkoły podstawowej, w tym wprowadzanie uczniów w świat wartości, budowanie postaw prospołecznych i obywatelskich oraz dbanie o bezpieczeństwo dzieci.

12. Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa na rok szkolny 2025/2026 – ogłoszone przez Ministra Edukacji w dniu 28 maja 2025 r. Dokument ten wyznacza priorytety, które szkoły zobowiązane są uwzględniać w swoich działaniach dydaktycznych, wychowawczych i profilaktycznych.
13. Wytyczne Kuratorium Oświaty w zakresie opracowywania i wdrażania programów wychowawczo-profilaktycznych, obejmujące konieczność corocznej diagnozy potrzeb i problemów społeczności szkolnej, planowanie działań adekwatnych do zidentyfikowanych zagrożeń oraz prowadzenie systematycznej ewaluacji programu.
14. Statut Szkoły Podstawowej „Harmonia” – określający wewnętrzne zasady funkcjonowania szkoły, w tym prawa i obowiązki uczniów, rodziców oraz nauczycieli, a także szczegółowe zasady współpracy organów szkoły w zakresie działań wychowawczych i profilaktycznych.

Wstęp

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny Szkoły Podstawowej „Harmonia” na rok szkolny 2025/2026 stanowi dokument strategiczny określający kierunki i sposoby realizacji działań wychowawczych oraz profilaktycznych w naszej placówce. Jest on wyrazem troski szkoły o wszechstronny rozwój każdego ucznia i odpowiedź na zmieniające się potrzeby społeczności szkolnej, w tym rodziców, nauczycieli i uczniów.

Przy opracowaniu programu uwzględniono:

- przepisy prawa oświatowego i przepisy szczególne dotyczące profilaktyki (m.in. przeciwdziałania uzależnieniom, ochrony małoletnich),
- Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa na rok szkolny 2025/2026 wyznaczone przez Ministra Edukacji,
- wytyczne Kuratorium Oświaty w zakresie struktury i ewaluacji programów wychowawczo-profilaktycznych,
- wyniki diagnozy środowiska szkolnego, w tym ankiety przeprowadzone wśród rodziców uczniów szkoły w czerwcu 2025 r.

Szkoła „Harmonia” prowadzi działalność w oparciu o pedagogikę Marii Montessori, której fundamentem jest poszanowanie indywidualności dziecka, wspieranie jego spontaniczności, twórczości i samodzielności oraz umożliwienie wszechstronnego rozwoju w warunkach wolności połączonej z odpowiedzialnością. W tej perspektywie program wychowawczo-profilaktyczny nie jest zbiorem formalnych zapisów, lecz narzędziem praktycznym – drogowskazem dla całej społeczności szkolnej.

Program tworzy spójną całość z podstawą programową kształcenia ogólnego, szkolnym zestawem programów nauczania, statutem szkoły oraz koncepcją pracy dydaktyczno-wychowawczej. Uzupełnia działania dydaktyczne, nadając im wymiar wychowawczy i profilaktyczny, a także integruje wysiłki wszystkich podmiotów życia szkolnego w trosce o dobro ucznia.

Istota programu

Działania wychowawcze i profilaktyczne szkoły są ukierunkowane na:

- wspieranie ucznia w jego rozwoju ku dojrzałości fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej,
- przeciwdziałanie zachowaniom ryzykownym, w tym uzależnieniom od substancji psychoaktywnych, nadużywaniu urządzeń cyfrowych, agresji i przemocy rówieśniczej,
- rozwijanie kompetencji społecznych i emocjonalnych uczniów, w tym empatii, asertywności, umiejętności rozwiązywania konfliktów i budowania relacji,
- wspieranie zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, w tym wzmacnianie odporności psychicznej i umiejętności radzenia sobie w sytuacjach kryzysowych.

Źródła diagnozy i potrzeby społeczności

Ważnym elementem opracowania niniejszego programu były wyniki ankiety skierowanej do rodziców uczniów szkoły „Harmonia”, które pozwoliły zidentyfikować kluczowe potrzeby wychowawcze i profilaktyczne. Rodzice podkreślali wagę:

- rozwijania postaw społecznych (życzliwości, odpowiedzialności, współpracy),
- wsparcia w obszarze zdrowia psychicznego,
- przeciwdziałania agresji i trudnościom w relacjach rówieśniczych,
- ochrony dzieci przed uzależnieniami cyfrowymi,
- organizowania zajęć integracyjnych i spotkań budujących więzi we wspólnocie szkolnej.

Uzupełnieniem diagnozy były:

- obserwacje nauczycieli i wychowawców,
- analiza dotychczasowych działań szkoły,
- wnioski z pracy zespołów nauczycielskich, wychowawczych i specjalistów,
- wyniki nadzoru pedagogicznego.

Adresaci programu

Program adresowany jest do całej społeczności szkolnej:

- uczniów, którzy są podmiotem działań wychowawczych i profilaktycznych,
- nauczycieli i wychowawców, którzy na co dzień realizują zadania dydaktyczne, wychowawcze i opiekuńcze,
- rodziców, którzy współuczestniczą w procesie wychowania i kształtowania postaw prozdrowotnych i prospołecznych,
- pracowników niepedagogicznych, którzy również współtworzą klimat szkoły i oddziałują na uczniów poprzez codzienne kontakty i własny przykład.

Rola programu w pracy szkoły

Program wychowawczo-profilaktyczny jest dokumentem:

- obowiązującym – uchwalanym przez radę rodziców w porozumieniu z radą pedagogiczną (lub w razie braku porozumienia – przez dyrektora w uzgodnieniu z kuratorem oświaty),
- praktycznym – stanowiącym narzędzie planowania i realizacji działań w codziennym życiu szkoły,
- dynamicznym – podlegającym corocznej ewaluacji i modyfikacji w zależności od potrzeb społeczności szkolnej i nowych wyzwań cywilizacyjnych.

Misja szkoły

Szkoła Podstawowa „Harmonia” realizuje swoją działalność wychowawczą, dydaktyczną i opiekuńczą w oparciu o pedagogikę Marii Montessori, której fundamentem jest przekonanie, że każde dziecko jest niepowtarzalną osobą posiadającą naturalny potencjał rozwojowy. Zadaniem szkoły jest stworzenie takich warunków, które umożliwią uczniowi pełny rozwój w sferze intelektualnej, emocjonalnej, społecznej, duchowej i fizycznej, w atmosferze szacunku i wzajemnego zaufania.

Misją szkoły jest wspieranie ucznia w drodze ku pełnej dojrzałości – człowieczeństwu opartemu na wolności, odpowiedzialności i poczuciu sprawczości. Nasza placówka dąży do tego, aby uczniowie stawali się samodzielni, twórcy i gotowi do podejmowania wyzwań współczesnego świata, przy jednoczesnym zachowaniu wrażliwości na potrzeby innych ludzi.

Podstawowe założenia misji szkoły

1. Wolność i odpowiedzialność
 - a. Wolność rozumiana jest jako prawo dziecka do samodzielnego podejmowania decyzji i działań, ale zawsze połączona z odpowiedzialnością za konsekwencje swoich wyborów.
 - b. Odpowiedzialność odnosi się zarówno do siebie, jak i do innych – uczniowie uczą się, że ich działania wpływają na życie całej społeczności.
2. Sprawczość i samodzielność ucznia
 - a. Dzieci uczą się poprzez działanie i doświadczenie, a rolą dorosłych jest towarzyszenie im w tym procesie, a nie wyręczanie.
 - b. Szkoła rozwija poczucie, że każdy uczeń ma wpływ na swoje życie, może kształtować swoje otoczenie i wносить wartość w życie wspólnoty.
3. Wspólnota i współpraca
 - a. „Harmonia” to przestrzeń, w której każdy czuje się potrzebny i ważny.
 - b. Uczniowie nabywają umiejętności współdziałania, rozwiązywania konfliktów i prowadzenia dialogu.
 - c. Rozwój jednostki odbywa się w ścisłym powiązaniu z dobrem grupy i całej społeczności.
4. Pokój i dialog
 - a. W duchu pedagogiki Montessori w szkole funkcjonuje idea „mediacji rówieśniczych”, czyli miejsca i przestrzeni do prowadzenia mediacji i rozwiązywania sporów w sposób konstruktywny.
 - b. Uczniowie uczą się komunikacji bez przemocy, empatii i rozumienia perspektywy innych.
5. Rozwój wielostronny
 - a. Misja szkoły obejmuje wspieranie ucznia w jego rozwoju intelektualnym (nauka, krytyczne myślenie, kreatywność), fizycznym (zdrowie, aktywność ruchowa), emocjonalnym (samoświadomość, radzenie sobie ze stresem), społecznym (współpraca, odpowiedzialność) i aksjologicznym (system wartości).
 - b. Szkoła jest miejscem, w którym kształtuje się harmonijna osobowość człowieka zdolnego do życia w zgodzie z sobą i innymi.
6. Szacunek i empatia
 - a. Każdy uczeń, rodzic, nauczyciel i pracownik szkoły jest traktowany z szacunkiem i akceptacją.
 - b. Szkoła kształtuje kulturę dialogu i współodpowiedzialności za klimat wspólnoty.

Wychowanie w duchu wartości

Wychowanie w Szkole Podstawowej „Harmonia” jest oparte na wartościach, które stanowią drogowskaz dla całej społeczności:

- godność – każde dziecko ma prawo do szacunku i rozwoju zgodnego z jego potencjałem,
- odpowiedzialność – za siebie, innych i otaczający świat,
- solidarność i współpraca – wspólne działanie dla dobra wspólnoty,
- patriotyzm – szacunek do ojczyzny, regionu, tradycji i kultury,
- otwartość i tolerancja – akceptacja różnorodności i gotowość do dialogu,
- zdrowie i dobrostan – troska o kondycję fizyczną, psychiczną i społeczną,
- empatia – wrażliwość na potrzeby drugiego człowieka.

Misja szkoły w kontekście współczesnych wyzwań

Szkoła „Harmonia” dostrzega dynamicznie zmieniające się wyzwania cywilizacyjne, które wpływają na życie uczniów i rodzin. Dlatego w realizacji misji szczególny nacisk kładzie na:

- profilaktykę zdrowia psychicznego – reagowanie na kryzysy emocjonalne, budowanie odporności psychicznej i wspieranie uczniów w sytuacjach trudnych,

- profilaktykę uzależnień cyfrowych – uczenie higieny cyfrowej, równowagi między światem realnym i wirtualnym, rozwijanie krytycznej analizy informacji,
- przeciwdziałanie przemocy rówieśniczej – kształtowanie postaw szacunku, empatii i współodpowiedzialności,
- kształcenie postaw obywatelskich i patriotycznych – przygotowanie uczniów do aktywnego i odpowiedzialnego uczestnictwa w życiu społecznym,
- promocję zdrowego stylu życia – aktywność fizyczna, zdrowe odżywianie, troska o równowagę psychiczną i fizyczną,
- rozwój kompetencji przyszłości – kreatywność, myślenie analityczne, umiejętność uczenia się przez całe życie, świadome korzystanie z technologii.

Cele ogólne

Celem nadrzędnym Programu Wychowawczo-Profilaktycznego Szkoły Podstawowej „Harmonia” jest wspieranie dzieci i młodzieży w ich wszechstronnym rozwoju oraz zapobieganie zachowaniom problemowym i ryzykownym, które mogłyby ten rozwój zakłócić. Program służy tworzeniu środowiska sprzyjającego edukacji, bezpieczeństwu i budowaniu pozytywnych więzi społecznych, a także wspiera rodziców i nauczycieli w ich odpowiedzialnych zadaniach wychowawczych.

Cele ogólne programu obejmują następujące obszary:

1. Rozwój intelektualny i poznawczy

- Kształtowanie myślenia analitycznego i logicznego – zgodnie z kierunkami MEN, szkoła rozwija u uczniów umiejętność łączenia wiedzy z różnych dziedzin oraz krytycznego analizowania informacji.
- Rozwijanie umiejętności matematycznych – systematyczne wspieranie uczniów w nabywaniu kompetencji matematycznych potrzebnych w codziennym życiu i przyszłej edukacji.
- Uczenie się przez doświadczenie i odkrywanie – zgodnie z pedagogiką Montessori, rozwój intelektualny dokonuje się poprzez działanie, eksperymentowanie i samodzielne poszukiwanie rozwiązań.
- Wzmacnianie kompetencji przyszłości – krytyczne myślenie, kreatywność, rozwiązywanie problemów, uczenie się przez całe życie.

2. Rozwój emocjonalny i psychiczny

- Wspieranie zdrowia psychicznego uczniów – szkoła stwarza warunki do rozwoju odporności psychicznej i umiejętności radzenia sobie w sytuacjach kryzysowych.
- Rozwijanie empatii i wrażliwości – uczeń uczy się dostrzegać i rozumieć potrzeby innych ludzi.
- Budowanie pozytywnego obrazu samego siebie – działania wychowawcze mają na celu wzmacnianie poczucia własnej wartości i wiary we własne możliwości.
- Profilaktyka kryzysów psychicznych i uzależnień – zgodnie z priorytetami państwa i oczekiwaniami rodziców, szkoła prowadzi działania chroniące przed uzależnieniami od substancji i urządzeń elektronicznych oraz przeciwdziałające wycofaniu społecznemu i agresji.

3. Rozwój społeczny i obywatelski

- Integracja zespołów klasowych – systematyczne działania na rzecz budowania więzi i poczucia wspólnoty wśród uczniów.
- Kształtowanie postaw obywatelskich i patriotycznych – budowanie odpowiedzialności za społeczność lokalną, region i ojczyznę, zgodnie z kierunkiem MEN.
- Wspieranie postaw prospołecznych – rozwój wolontariatu, gotowość do niesienia pomocy, współpraca w grupie.

- Zapobieganie przemocy rówieśniczej – przeciwdziałanie agresji fizycznej, słownej i cyberprzemocy, kształtowanie kultury dialogu i rozwiązywania konfliktów w sposób konstruktywny.
- Rozwijanie umiejętności współdziałania i komunikacji – praca w grupach, wspólne projekty, mediacje rówieśnicze.

4. Rozwój fizyczny i prozdrowotny

- Promocja zdrowego trybu życia – kształtowanie postaw prozdrowotnych, zdrowego odżywiania i nawyku codziennej aktywności fizycznej.
- Aktywność fizyczna jako element profilaktyki – zapewnienie uczniom różnorodnych form ruchu, sportu i rekreacji, zgodnie z wytycznymi MEN.
- Edukacja zdrowotna – przekazywanie wiedzy na temat higieny osobistej, odporności organizmu i profilaktyki chorób.
- Edukacja prozdrowotna w obszarze zdrowia psychicznego – dbanie o równowagę między aktywnością a odpoczynkiem, profilaktyka stresu i nadmiernego napięcia emocjonalnego.

5. Rozwój aksjologiczny i moralny

- Kształtowanie systemu wartości – wprowadzanie uczniów w świat wartości: odpowiedzialności, solidarności, współpracy, altruizmu, szacunku dla tradycji i dziedzictwa kulturowego oraz różnorodności.
- Wychowanie do życia w rodzinie i społeczeństwie – budowanie postaw odpowiedzialności za siebie i innych, przygotowanie do pełnienia ról społecznych.
- Wzmacnianie więzi ze szkołą i społecznością lokalną – uczestnictwo w wydarzeniach szkolnych, regionalnych i patriotycznych.
- Rozwijanie poczucia sensu i celu działania – motywowanie uczniów do podejmowania inicjatyw oraz traktowania trudności jako okazji do rozwoju.

6. Rozwój cyfrowy i technologiczny

- Promowanie higieny cyfrowej – zgodnie z kierunkiem MEN oraz wynikami ankiet, szkoła kładzie nacisk na świadome korzystanie z urządzeń elektronicznych i równowagę między światem online i offline.
- Kształtowanie umiejętności krytycznej analizy informacji – przygotowanie uczniów do odróżniania informacji wiarygodnych od fałszywych.
- Bezpieczne korzystanie z Internetu i AI – edukacja w zakresie cyberbezpieczeństwa, ochrona przed cyberprzemocą, świadome korzystanie z narzędzi sztucznej inteligencji.
- Wdrażanie nauczycieli do nowoczesnych metod dydaktycznych – wykorzystanie cyfrowych zasobów edukacyjnych i platform wspierających proces nauczania.

7. Rozwój zawodowy i poznawczy

- Promocja doradztwa zawodowego – wzmacnianie świadomości uczniów w zakresie ich zainteresowań, predyspozycji i możliwych ścieżek rozwoju.
- Rozwijanie umiejętności uczenia się przez całe życie – kształtowanie postawy otwartości na nowe wyzwania i potrzeby rynku pracy.
- Współpraca z pracodawcami i instytucjami lokalnymi – realizacja zajęć i projektów wspierających orientację zawodową uczniów.

Struktura oddziaływań wychowawczych

Realizacja zadań wychowawczo-profilaktycznych jest wspólnym obowiązkiem całej społeczności szkolnej. Każda grupa pracowników szkoły, a także rodzice i uczniowie, pełnią określone funkcje i ponoszą odpowiedzialność za wdrażanie oraz skuteczność programu.

Dyrektor szkoły

Dyrektor szkoły pełni kluczową rolę w organizacji, koordynacji i nadzorze nad działaniami wychowawczymi i profilaktycznymi. Do jego zadań należy w szczególności:

- Organizacja pracy szkoły w taki sposób, aby sprzyjała wszechstronnemu rozwojowi ucznia i wspierała realizację priorytetów państwowej polityki oświatowej.
- Zapewnienie bezpieczeństwa wszystkim członkom społeczności szkolnej, zarówno w wymiarze fizycznym, jak i psychicznym.
- Koordynacja diagnozy potrzeb wychowawczych i profilaktycznych oraz uwzględnianie wyników badań ankietowych w tworzeniu i modyfikowaniu programu.
- Inspirowanie kadry pedagogicznej do stosowania innowacyjnych rozwiązań dydaktycznych i wychowawczych, w tym metod aktywizujących i oceniania kształtującego.
- Nadzór nad przestrzeganiem zasad higieny cyfrowej i bezpiecznym korzystaniem z technologii w szkole.
- Wspieranie działań na rzecz zdrowia psychicznego uczniów, w tym rozwijanie współpracy z psychologiem, pedagogiem, poradnią psychologiczno-pedagogiczną i innymi instytucjami wspierającymi.
- Wzmacnianie współpracy szkoły ze środowiskiem lokalnym i pracodawcami, aby przygotować uczniów do wyboru ścieżek zawodowych i uczenia się przez całe życie.
- Nadzór nad ewaluacją programu, dokonywaną corocznie przy współudziale rady pedagogicznej, rady rodziców i przedstawicieli uczniów.

Rada Pedagogiczna

Rada pedagogiczna, jako kolegialny organ szkoły, odpowiada za realizację zadań wychowawczo-profilaktycznych w codziennej pracy dydaktycznej i wychowawczej. Do jej obowiązków należy:

- Diagnozowanie potrzeb wychowawczych i profilaktycznych na podstawie obserwacji, doświadczeń nauczycieli i wyników ankiet.
- Uchwalanie programu wychowawczo-profilaktycznego i jego systematyczna aktualizacja.
- Wdrażanie działań wychowawczych i profilaktycznych w procesie dydaktycznym, ze szczególnym uwzględnieniem kształtowania postaw obywatelskich i prozdrowotnych.
- Podejmowanie działań integracyjnych w klasach i całej społeczności szkolnej, odpowiadających na zdiagnozowane problemy (np. przeciwdziałanie agresji, profilaktyka uzależnień cyfrowych).
- Prowadzenie ewaluacji realizowanych działań i wyciąganie wniosków do dalszej pracy.
- Doskonalenie zawodowe nauczycieli w zakresie wychowania, profilaktyki, higieny cyfrowej oraz wspierania zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży.

Nauczyciele

Każdy nauczyciel jest wychowawcą i wzorem postaw dla uczniów. Ich działania obejmują:

- Realizację treści wychowawczych i profilaktycznych w ramach prowadzonych przedmiotów.
- Reagowanie na przejawy niepokojących zachowań uczniów (agresja, wycofanie, uzależnienie od urządzeń cyfrowych) i współpraca ze specjalistami w ich rozwiązywaniu.
- Tworzenie atmosfery zaufania i bezpieczeństwa w relacjach z uczniami.
- Promowanie zdrowego stylu życia oraz dbałości o kondycję psychiczną i fizyczną uczniów.
- Rozwijanie kompetencji cyfrowych i krytycznego myślenia uczniów poprzez włączanie technologii do nauki w sposób świadomy i odpowiedzialny.
- Rozwijanie postaw prospołecznych poprzez zachęcanie uczniów do udziału w wolontariacie, akcjach charytatywnych i projektach szkolnych.
- Stały kontakt z rodzicami – informowanie o postępach i trudnościach uczniów, wspólne poszukiwanie rozwiązań.

Wychowawcy klasy

Wychowawcy klas mają szczególną rolę w koordynowaniu działań wychowawczych wobec uczniów swojej klasy. Ich zadania to:

- Diagnoza sytuacji wychowawczej w klasie z wykorzystaniem ankiet, rozmów i obserwacji.
- Tworzenie planu pracy wychowawczej klasy spójnego ze Szkolnym Programem Wychowawczo-Profilaktycznym.
- Prowadzenie działań integracyjnych i dbanie o atmosferę sprzyjającą współpracy w grupie rówieśniczej.
- Indywidualna opieka nad uczniami z trudnościami emocjonalnymi i społecznymi, przy współpracy z psychologiem i pedagogiem szkolnym.
- Systematyczny kontakt z rodzicami – informowanie o postępach i trudnościach dzieci, zapraszanie do współpracy w realizacji programu.
- Wzmacnianie poczucia wspólnoty i identyfikacji ze szkołą poprzez pielęgnowanie tradycji, organizowanie wydarzeń klasowych i szkolnych.
- Rozpoznawanie zagrożeń wychowawczych takich jak agresja, hejt, cyberprzemoc, uzależnienia cyfrowe – i podejmowanie działań profilaktycznych.

Pedagog i psycholog szkolny

Specjaliści szkolni odgrywają kluczową rolę w zapewnieniu wsparcia psychicznego i wychowawczego uczniom oraz ich rodzinom. Do ich zadań należy:

- Prowadzenie diagnozy środowiska wychowawczego i kondycji psychicznej uczniów.
- Prowadzenie zajęć warsztatowych i profilaktycznych dotyczących m.in. higieny cyfrowej, radzenia sobie ze stresem, profilaktyki uzależnień, przeciwdziałania agresji.
- Indywidualne wsparcie uczniów w sytuacjach kryzysowych (np. lęki, depresja, konflikty rówieśnicze, trudności adaptacyjne).
- Współpraca z rodzicami – konsultacje, porady, kierowanie do odpowiednich instytucji pomocowych.
- Wspieranie nauczycieli i wychowawców w pracy z uczniami przejawiającymi trudności wychowawcze lub emocjonalne.
- Rozwijanie programów profilaktycznych w oparciu o diagnozę i aktualne wyzwania cywilizacyjne.
- Współpraca z poradnią psychologiczno-pedagogiczną oraz instytucjami zewnętrznymi świadczącymi pomoc dzieciom i rodzinom.

Pracownicy niepedagogiczni

Pracownicy niepedagogiczni są istotną częścią społeczności szkolnej i swoim przykładem współtworzą klimat szkoły. Do ich zadań należy:

- Przestrzeganie Standardów Ochrony Małoletnich oraz dbanie o bezpieczeństwo uczniów na terenie szkoły.
- Reagowanie na wszelkie przejawy niepokojących zachowań uczniów oraz informowanie o nich wychowawców, nauczycieli lub dyrekcji.
- Budowanie pozytywnej atmosfery w codziennych kontaktach z uczniami – życzliwość, szacunek, kultura osobista.
- Współpraca z nauczycielami i wychowawcami w organizacji wydarzeń i akcji szkolnych.
- Wspieranie działań prozdrowotnych i profilaktycznych poprzez dawanie dobrego przykładu w zakresie dbałości o zdrowie i bezpieczeństwo.

Szczegółowe cele wychowawcze do realizacji w roku szkolnym 2025/2026

Obszar rozwoju intelektualnego

1. Kształtowanie myślenia analitycznego i krytycznego
 - a. Rozwijanie umiejętności logicznego rozumowania i łączenia wiedzy z różnych dziedzin.
 - b. Wdrażanie uczniów do samodzielnego wyciągania wniosków, oceniania informacji i ich źródeł, ze szczególnym uwzględnieniem treści internetowych.
2. Rozwijanie umiejętności matematycznych i przyrodniczych
 - a. Stwarzanie sytuacji edukacyjnych umożliwiających praktyczne stosowanie matematyki i nauk przyrodniczych w życiu codziennym.
 - b. Wdrażanie metod aktywizujących (projekty interdyscyplinarne, doświadczenia, badania).
3. Uczenie odpowiedzialności za własny rozwój edukacyjny
 - a. Wspieranie uczniów w planowaniu i organizowaniu własnej pracy.
 - b. Rozwijanie umiejętności uczenia się przez całe życie.
4. Doradztwo zawodowe i orientacja edukacyjna
 - a. Umożliwienie uczniom odkrywania ich predyspozycji i zainteresowań zawodowych.
 - b. Organizowanie zajęć i spotkań rozwijających świadomość w zakresie dalszej ścieżki kształcenia i pracy.

Obszar rozwoju społecznego

1. Integracja zespołów klasowych i społeczności szkolnej
 - a. Prowadzenie zajęć integracyjnych i codziennych działań budujących atmosferę współpracy.
 - b. Tworzenie przestrzeni do rozwiązywania konfliktów w duchu dialogu i mediacji rówieśniczej.
2. Kształtowanie postaw obywatelskich i patriotycznych
 - a. Organizowanie uroczystości szkolnych i działań patriotycznych.
 - b. Wdrażanie uczniów do odpowiedzialności za region, ojczyznę i społeczność lokalną.
3. Rozwijanie empatii, solidarności i współpracy
 - a. Zachęcanie do działań wolontariackich i akcji charytatywnych.
 - b. Rozwijanie postawy szacunku dla innych, przeciwdziałanie wykluczeniu i dyskryminacji.
4. Przeciwdziałanie przemocy rówieśniczej i uzależnieniom cyfrowym
 - a. Edukacja dotycząca cyberprzemocy, hejtu i odpowiedzialnego korzystania z mediów społecznościowych.
 - b. Prowadzenie warsztatów nt. higieny cyfrowej i równowagi między światem online i offline.

Obszar rozwoju fizycznego

1. Promowanie zdrowego trybu życia
 - a. Wdrażanie uczniów do systematycznej aktywności ruchowej.
 - b. Rozwijanie wiedzy o znaczeniu zdrowego odżywiania i higieny życia.
2. Kształtowanie świadomości prozdrowotnej
 - a. Organizowanie warsztatów i zajęć dotyczących odporności organizmu, higieny osobistej i profilaktyki chorób.
 - b. Nauka udzielania pierwszej pomocy.
3. Bezpieczeństwo fizyczne i psychiczne w szkole
 - a. Budowanie świadomości zagrożeń (przemoc, uzależnienia, niewłaściwe korzystanie z technologii).
 - b. Wykształcanie postawy odpowiedzialności za bezpieczeństwo własne i innych.
4. Kształtowanie nawyku aktywności ruchowej
 - a. Organizowanie zajęć sportowych, rekreacyjnych i wyjazdów edukacyjnych.
 - b. Udział w akcjach i programach promujących zdrowy styl życia.

Obszar rozwoju emocjonalnego

1. Budowanie pozytywnego obrazu własnej osoby
 - a. Wspieranie uczniów w rozwijaniu poczucia własnej wartości i wiary w swoje możliwości.
 - b. Uczenie samodzielnego radzenia sobie z porażką i dostrzegania swoich mocnych stron.
2. Kształtowanie umiejętności emocjonalnych i społecznych
 - a. Nauka rozpoznawania, nazywania i wyrażania emocji w sposób konstruktywny.
 - b. Uczenie empatii, wrażliwości i asertywności w relacjach z innymi.
3. Wspieranie zdrowia psychicznego
 - a. Prowadzenie zajęć z psychologiem i pedagogiem szkolnym dotyczących radzenia sobie ze stresem, presją grupy i trudnościami adaptacyjnymi.
 - b. Tworzenie klimatu szkoły, który sprzyja otwartości i poczuciu bezpieczeństwa.
4. Przeciwdziałanie wycofaniu społecznemu i izolacji uczniów
 - a. Szczególne wsparcie dla uczniów nieśmiałych, wycofanych oraz z doświadczeniem migracyjnym.
 - b. Wprowadzanie programów integracyjnych i socjoterapeutycznych dostosowanych do potrzeb grupy.

Harmonogram działań

Sfera	Zadania	Forma realizacji	Monitoring
Intelektualna	Kształtowanie myślenia analitycznego i krytycznego	– Projekty interdyscyplinarne łączące matematykę, przyrodę i język polski – Ćwiczenia z krytycznej analizy treści internetowych – Dyskusje problemowe	Nauczyciele przedmiotów, analiza prac uczniów, obserwacja zajęć
Intelektualna	Rozwijanie kompetencji matematycznych i przyrodniczych	– Zajęcia warsztatowe, doświadczenia, eksperymenty – Konkursy matematyczne i przyrodnicze – Praca metodą projektu	Wyniki konkursów, obserwacje nauczycieli, analiza osiągnięć
Intelektualna	Doradztwo zawodowe i orientacja edukacyjna	– Zajęcia z doradcą zawodowym – Spotkania z przedstawicielami zawodów – Warsztaty rozwijające samoświadomość uczniów	Psycholog, doradca zawodowy, sprawozdania z zajęć
Społeczna	Integracja klas i społeczności szkolnej	– Poranne kręgi – Zajęcia integracyjne i socjoterapeutyczne – Wycieczki klasowe, wspólne projekty	Wychowawcy, ankiety uczniów, obserwacje psychologa
Społeczna	Kształtowanie postaw obywatelskich i patriotycznych	– Udział w uroczystościach szkolnych i lokalnych – Projekty edukacji obywatelskiej – Debaty uczniowskie	Dyrektor, wychowawcy, dokumentacja uroczystości
Społeczna	Rozwijanie postaw prospołecznych i empatii	– Wolontariat i akcje charytatywne – Lekcje wychowawcze nt. solidarności i współpracy – Projekty rówieśnicze	Sprawozdania z działań, obserwacja relacji uczniowskich
Społeczna	Przeciwdziałanie agresji i przemocy, w tym cyberprzemocy	– Warsztaty o komunikacji bez przemocy – Zajęcia nt. hejtu i bezpieczeństwa w sieci – Programy profilaktyczne rekomendowane przez MEN	Psycholog, pedagog, analiza zdarzeń i interwencji
Fizyczna	Promocja zdrowego trybu życia	– Warsztaty nt. zdrowego odżywiania – Zajęcia praktyczne o higienie życia – Konkursy i projekty prozdrowotne	Nauczyciel przyrody, pielęgniarka szkolna, raporty działań
Fizyczna	Kształtowanie nawyku aktywności ruchowej	– Zajęcia WF w różnych formach – Koła sportowe i zajęcia pozalekcyjne – Organizacja Dnia Sportu	Nauczyciele WF, frekwencja na zajęciach, ankiety uczniów
Fizyczna	Nauka zasad bezpieczeństwa i pierwszej pomocy	– Warsztaty z ratownikiem medycznym – Ćwiczenia praktyczne w klasach – Udział w akcjach edukacyjnych (np. „Ratujemy i uczymy ratować”)	Nauczyciel przyrody, dokumentacja zajęć, ankiety uczniów
Fizyczna	Rozwijanie świadomości zdrowia psychicznego	– Zajęcia nt. równowagi między pracą a odpoczynkiem – Trening relaksacyjny i ćwiczenia oddechowe – Warsztaty nt. stresu i jego skutków	Psycholog, wychowawcy, ankiety rodziców

Sfera	Zadania	Forma realizacji	Monitoring
Emocjonalna	Budowanie pozytywnego obrazu własnej osoby	– Poranne kręgi wzmacniające poczucie wartości – Zajęcia rozwojowe i warsztaty o samoocenie– - Indywidualne wsparcie psychologa	Wychowawcy, psycholog, obserwacja uczniów
Emocjonalna	Rozwijanie umiejętności emocjonalnych i społecznych	– Warsztaty nt. rozpoznawania i wyrażania emocji – Zajęcia integracyjne ukierunkowane na empatię i asertywność – Programy edukacji emocjonalnej	Pedagog, psycholog, analiza efektów zajęć
Emocjonalna	Wsparcie zdrowia psychicznego uczniów	– Zajęcia grupowe i indywidualne z psychologiem – Konsultacje z rodzicami – Tworzenie systemu wsparcia rówieśniczego	Psycholog, wychowawcy, sprawozdania z interwencji
Emocjonalna	Przeciwdziałanie wycofaniu społecznemu i izolacji	– Zajęcia socjoterapeutyczne – Programy integracyjne dla uczniów z doświadczeniem migracyjnym – Warsztaty adaptacyjne dla uczniów nieśmiałych	Pedagog, psycholog, obserwacja i opinie rodziców

Uwagi końcowe do harmonogramu

1. Harmonogram ma charakter dynamiczny – w zależności od diagnozy bieżących potrzeb uczniów może być uzupełniany i modyfikowany.
2. Każde zadanie ma przypisane osoby odpowiedzialne za realizację i monitoring, co zwiększa skuteczność działań.
3. Wdrażanie działań jest zadaniem całej społeczności szkolnej – uczniów, rodziców, nauczycieli, specjalistów i pracowników niepedagogicznych.
4. Monitoring opiera się na: obserwacjach, ankietach, analizie dokumentacji, sprawozdaniach wychowawców i specjalistów oraz ewaluacji rocznej programu.

Zasady ewaluacji programu wychowawczo-profilaktycznego

Ewaluacja Programu Wychowawczo-Profilaktycznego jest niezbędnym elementem cyklu zarządzania jakością pracy szkoły. Jej celem jest systematyczne badanie skuteczności podejmowanych działań wychowawczych i profilaktycznych oraz dokonywanie niezbędnych modyfikacji programu w odpowiedzi na zmieniające się potrzeby uczniów i całej społeczności szkolnej.

1. Cele ewaluacji

Ewaluacja programu wychowawczo-profilaktycznego w Szkole Podstawowej „Harmonia” ma na celu:

- sprawdzenie, czy cele ogólne i szczegółowe programu zostały osiągnięte,
- ocenę, czy działania podejmowane w poszczególnych sferach (intelektualnej, społecznej, fizycznej i emocjonalnej) odpowiadały realnym potrzebom uczniów i rodziców,
- identyfikację mocnych stron działań wychowawczo-profilaktycznych szkoły,
- wskazanie obszarów wymagających poprawy i dalszego rozwoju,
- dostosowanie programu do priorytetów MEN oraz wytycznych Kuratorium Oświaty,
- uwzględnienie opinii i sugestii uczniów, rodziców i nauczycieli w dalszym planowaniu działań.

2. Zakres ewaluacji

Ewaluacją objęte są wszystkie obszary działań programu:

- działania wychowawcze (m.in. integracja klas, budowanie postaw prospołecznych, wychowanie patriotyczne),
- działania profilaktyczne (profilaktyka uniwersalna, selektywna i wskazująca),
- działania edukacyjne (projekty interdyscyplinarne, krytyczne myślenie, doradztwo zawodowe),
- działania informacyjne (warsztaty dla rodziców, akcje edukacyjne, materiały informacyjne),
- realizacja harmonogramu działań i jego wpływ na klimat szkoły, frekwencję i postawy uczniów.

3. Kryteria ewaluacji

Ewaluacja programu prowadzona jest w oparciu o następujące kryteria:

- stopień realizacji wyznaczonych celów ogólnych i szczegółowych,
- skuteczność działań profilaktycznych w ograniczaniu zjawisk niepożądanych (np. agresji, uzależnień cyfrowych, wycofania społecznego),
- zaangażowanie uczniów, nauczycieli i rodziców w realizację programu,
- wpływ programu na klimat szkoły i relacje w społeczności,
- zgodność działań z priorytetami polityki oświatowej państwa i wytycznymi kuratorskimi,
- zgodność z oczekiwaniami i potrzebami rodziców zidentyfikowanymi w ankietach.

4. Metody i narzędzia ewaluacji

Do badania skuteczności programu stosuje się różnorodne metody i narzędzia, takie jak:

- obserwacja zachowań uczniów na lekcjach, przerwach i podczas zajęć dodatkowych,
- analiza dokumentacji szkolnej (dzienniki lekcyjne, zapisy interwencji wychowawczych, protokoły z posiedzeń rady pedagogicznej),
- ankiety i kwestionariusze skierowane do uczniów, rodziców i nauczycieli,
- wywiady indywidualne i grupowe prowadzone z uczniami, rodzicami i pracownikami szkoły,
- analiza wyników osiągnięć szkolnych i frekwencji uczniów,
- socjometria i analiza relacji w grupach klasowych,
- analiza przypadków dotyczących trudnych sytuacji wychowawczych i interwencji profilaktycznych.

5. Odpowiedzialni za ewaluację

Za przeprowadzenie ewaluacji odpowiadają:

- Dyrektor szkoły – koordynuje proces, zatwierdza raport i rekomendacje.
- Rada pedagogiczna – analizuje wyniki ewaluacji i wprowadza wnioski do pracy szkoły.
- Pedagog i psycholog szkolny – prowadzą badania, przygotowują analizy i raporty dotyczące kondycji psychicznej i emocjonalnej uczniów.
- Wychowawcy klas – gromadzą informacje o realizacji planów wychowawczych klas i uczestniczą w ewaluacji.

6. Terminy i cykliczność

- Ewaluacja bieżąca – prowadzona w trakcie roku szkolnego na podstawie obserwacji, analiz dokumentacji i interwencji wychowawczych.
- Ewaluacja okresowa – prowadzona dwa razy w roku: po I semestrze i na zakończenie roku szkolnego.
- Ewaluacja roczna – całościowe podsumowanie skuteczności programu przedstawiane w formie raportu na posiedzeniu rady pedagogicznej i rady rodziców w czerwcu każdego roku.

7. Wykorzystanie wyników ewaluacji

Wyniki ewaluacji programu:

- stanowią podstawę do modyfikacji i aktualizacji programu wychowawczo-profilaktycznego na kolejny rok szkolny,
- służą jako informacja zwrotna dla nauczycieli, wychowawców i specjalistów,
- są źródłem rekomendacji dla rady pedagogicznej i rady rodziców,
- wzmacniają dobre praktyki i eliminują nieskuteczne rozwiązania,
- zapewniają spójność działań szkoły z priorytetami MEN i wytycznymi Kuratorium.